

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesterképzés
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológiai tanácsadás és beavatkozás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Az intellektuális képességek differenciál-pszichológiája						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Mérő László, professzor						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Póka Tünde						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	DF

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz. óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					98 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					28
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					40
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz. óraszama	98				
3.8 A félév össz. óraszama	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Az előadásokon való aktív részvételnek előfeltétele, az egyes témákhoz megadott könyvészet elolvasása
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Szemináriumokon való aktív részvételnek előfeltétele, az egyes témákhoz megadott könyvészet elolvasása

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C.1 A pszichológia szakterületére vonatkozó fogalmakkal való műveletek végzése</p> <p>C.2 Pszichológiai kutatási design tervezése és kivitelezése</p> <p>C.3 A problémahelyzetek és a lehetséges megoldások kritikai felmérése</p>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A deontológiai szabályoknak megfelelő tevékenység kifejtése • A hatékony munkamódszerek alkalmazása egy multi-diszciplináris csoportban, különböző hierarchiai szinteken • Az önfejlesztési szükségletek felülvizsgálata a kontextus által megkövetelt állandó szakmai továbbképzés érdekében

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A viselkedést irányító kognitív rendszer sajátosságainak, törvényszerűségeinek megértése • A kognitív pszichológia alapfogalmainak és elméleteinek elsajátítása és megértése • Alapvető kísérletek megismerése, amelyek a kognitív pszichológia elméleteinek és fő fogalmainak alapjait képezik • Az információ megszerzésében, feldolgozásában résztvevő kognitív folyamatok struktúrájának és működésének megértése • A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alpmódszerek és elvek alkalmazása felügyelet alatt • Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző folyamatok, programok, projektek, elvek, módszerek és elméletek minőségének felmérésére • Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek segítségével
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A területre vonatkozó szaknyelvben megfelelően alkalmazni az elveket, elméleteket és alapvető módszereket, a pszichológiában elsősorban, a társadalom-tudományokban • A pszichológiai tudományok alap-tulajdonságainak a főbb paradigmák és módszertani irányzatoknak a leírása • A tények és elméletek magyarázata alapfogalmak segítségével, saját megfigyelések és információk alapján • Érvelések alkalmazása, az érvek validitásának értékelésére

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Alapfogalmak	Előadás,problematizálás	
2. A komparatív előnyök elve, kapcsolata az evolúciós elméletekkel és a szociálpszichológiai csereelméletekkel.	Előadás,problematizálás	
3. Az egyéni különbségek mint a gazdaság működésének a kulcsa. Érdemi különbségek a gazdaságtan és a pszichológia paradigmái között.	Előadás,problematizálás	
4. Szükségletek, illetve helyettesítési hajlandóságok. A kognitív disszonancia redukció mint gazdasági értékteremtő eszköz.	Előadás,problematizálás	
5. Miért nem működött a Maslow-piramis a gazdaságpszichológiában, és mi működik helyette. A motiváció új módjai.	Előadás,problematizálás	
6. Egyéni és társadalmi válságok, az innováció pszichológiája és gazdaságtana, a kettő kapcsolata	Előadás,problematizálás	

egymással.		
7. A Máté-effektus. Az extremitás egyéni különbségei.	Előadás,problematizálás	
8. A mesterséges intelligencia fejlődése eddig és várhatóan a közeljövőben.	Előadás,problematizálás	
9. Mit fog átvenni a mesterséges intelligencia és mit nem, és mit fog alapvetően megváltoztatni az emberi viselkedésben.	Előadás,problematizálás	
10. A well-being pszichológiája, az egyéni különbségek jellege a well-beingben. Mindenki mástól érzi jól magát a bőrében.	Előadás,problematizálás	
11. Az emberi megismerés módjai. Az ész segédigéi. A tudomány specifikumai.	Előadás,problematizálás	
12. A „varázsigék” pszichológiája. A másodfajú változás.	Előadás,problematizálás	
13. További okos megismerési módok: misztika, művészet, mágia, hit. A termékeny nemtudás és a meditáció mint ismeretforrás.	Előadás,problematizálás	
14. Ismeretek szintetizálása	Tematikus megbeszélés	
<p>Kötelező Könyvészet Mérő, L. (2007). <i>A pénz evolúciója</i>, Tericum Kiadó, 109-128. o. Mérő, L. (2014). <i>A csodák logikája</i>, Tericum Kiadó, 261 – 305. o. Mérő, L. (2018). <i>Emberi matek</i>, Tericum Kiadó, 117-166. o. Mérő, L. (2019). <i>Az ész segédigéi</i>, Tericum Kiadó</p> <p>Javasolt Könyvészet Mérő,L. (2007) <i>Mindenki másképp egyforma</i>, Tericum, Bp. Mérő,L.(2010) <i>Az érzelmek logikája</i>, Tericum, Bp.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Alapfogalmak		
2. A komparatív előnyök elve, kapcsolata az evolúciós elméletekkel és a szociálpszichológiai csereelméletekkel.	Tematikus megbeszélés	
3. Az egyéni különbségek mint a gazdaság működésének a kulcsa. Érdemi különbségek a gazdaságtan és a pszichológia paradigmái között.	Csoportos megbeszélés	
4. Szükségletek, illetve helyettesítési hajlandóságok. A kognitív disszonancia redukció mint gazdasági értékteremtő eszköz.	Modellálás, érvelés	
5. Miért nem működött a Maslow-piramis a gazdaságpszichológiában, és mi működik helyette. A motiváció új módjai.	Tematikus megbeszélés	
6. Egyéni és társadalmi válságok, az innováció pszichológiája és gazdaságtana, a kettő kapcsolata egymással.	Tematikus megbeszélés	
7. A Máté-effektus. Az extremitás egyéni különbségei.	Bemutató, csoportos megbeszélés	
8. A mesterséges intelligencia fejlődése eddig és várhatóan a közeljövőben.	Csoportos megbeszélés	
9. Mit fog átvenni a mesterséges intelligencia és mit nem, és mit fog alapvetően megváltoztatni az emberi viselkedésben.	Tematikus megbeszélés	
10. A well-being pszichológiája, az egyéni különbségek jellege a well-beingben. Mindenki mástól érzi jól magát a bőrében.	Egyéni vagy csoportos bemutató	
11. Az emberi megismerés módjai. Az ész segédigéi. A	Egyéni vagy csoportos	

tudomány specifikumai.	bemutató	
12. A „varázsigék” pszichológiája. A másodfajú változás.	Tematikus megbeszélés	
13. További okos megismerési módok: misztika, művészet, mágia, hit. A termékeny nemtudás és a meditáció mint ismeretforrás.	Tematikus megbeszélés	
14. Az elsajátított ismeretek összefoglalása		

Kötelező Könyvészet

Mérő, L. (2007). *A pénz evolúciója*, Tericum Kiadó, 109-128. o.

Mérő, L. (2014). *A csodák logikája*, Tericum Kiadó, 261 – 305. o.

Mérő, L. (2018). *Emberi matek*, Tericum Kiadó, 117-166. o.

Mérő, L. (2019). *Az ész segédigéi*, Tericum Kiadó

Javasolt Könyvészet

Mérő, L. (2007) *Mindenki másképp egyforma*, Tericum, Bp.

Mérő, L. (2010) *Az érzelmek logikája*, Tericum, Bp.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Romániai Pszichológusok Társaságának Deontológiai Kódjának és előírásainak, törvényének megfelelő (Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**)
- A felsőoktatási foglalkoztatások-szaktárkák nyilvántartásának megfelelő (Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior)(<http://www.rncis.ro>)
- Romániai szaktárkák besorolásának megfelelő (Clasificarea Ocupațiilor din România <http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Év végi felmérés	Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Folyamatos felmérés	Tudományos dolgozatok	50%

10.6 A teljesítmény minimális követelményei

- Ha a félévi vizsga részét alkotó (végsőjege 50%-a) írásbeli vizsgán a diák nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt 50%-os előírásoknak eleget tett.

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, **minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.)** eleget kell tenniük. A félév közbeni feladatokat a leadási határidő után nem fogadjuk el (októl függetlenül).

Kitöltés dátuma

09.06 2021

Előadás felelőse

dr. Mérő László, professzor

Szeminárium felelősei

drd. Póka Tünde

Az intézeti jóváhagyás dátuma

09.06 2021

Intézetigazgató

dr. Kiss Szidónia, docens